

Előfizetési árak:

Egész évre .. K 10.—
Félévre K 5.—
Negyedévre .. K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasút-utca
Telefon - szám: 37

Előfizetési és hirdetési díjak a
kiadóhivatalhoz küldendők.
A nyílt-tér sora 1.- korona

Függetlenségi politikai hetilap

Felelős szerkesztő és kiadóutajdonos

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

A trónbeszéd.

(S. H.) A Hofburgban, Láng Lajos, az új báró, lojalitástól csöpögő beszédet olvasott fel a királynak, aki ezután válaszképpen felolvasta a szokásos trónbeszédet, mely — megvaljuk — még ránk is meglepetés volt, — nem mint-ha valami különös dolog lett volna benne, hanem mert nagy, világtörténelmi és az ország, valamint a monarchia történelmében is a legnagyobb jelentőségű események után, különös viszonyok között, épen ez a különös alluzió hiányzott belőle. — Arról még csak szólni sem akarunk, hogy amikor a magyar kormányzópárt Láng Lajos a tehetetlen akarattalanságnak és érzésnek oly kőbe véshetően példáját adta, ugyanakkor az osztrák delegáció elnöke: Leó dr., — csak doktor, nem báró — nem elégedett meg azzal a kijelentéssel, hogy a hadsereg-re fordítandó terheknek az ország teherviselési képességével arányban állónak kell lenni, hanem Leo dr. a király előtt azt is hangsúlyozandónak ítélte hogy: „Szem előtt kell tartani, hogy a legutóbbi események a lakosság összes rétegeire igen kedvezőtlenül hatottak, hogy tehát a tervszerű, a népjólét emelésére irányuló gazdasági politika elkerülhetetlen előfeltétele a lakosság általános állami célokra való alkalmassága épségben tartásának és erősítésének.”

Ime tehát nemcsak a terhek arányban tartása tartja fenn az államot, de a jogok, a gazdasági erők fejlesztése és a népnek az állami célok alkalmaságára való tervszerű erősítésének arányban tartása is! S amikor, nem kritikát, de reflexiókat füziünk a király ajkáról, de köztu-

domás szerint, a két állam kormányának vezetőférfiai közbenjöttével megállapítottan elhangzott trónbeszédhez, nem tudunk szabadulni attól a nyomasztó gondolatától, nem ezt várta az ország népe.

A külföldi államokkal a viszonyunk jó, az összes hatalmakkal tartósan barátságos . . . A balkáni háborús bonyodalmak lezárultak . . . Albánia független . . . Bosznia kitűnően teljesítette kötelességét, a közös ármádia és a két honvédség is megállta a tűzpróbát. A népnek örülnie kellene, hogy ahol sorsát intézik, ilyen rózsás színben látják a világot. Mi azt hittük, hogy a balkáni háborúval a bonyodalmak le nem záródtak, s hogy tartósan nem rendeztetett minden hatalommal a jóviszony, mi azt hittük, hogy a hadseregnek nem minden katonájában van meg az érzelmi egység s különösen vártuk, hogy a trónbeszéd objektivitása meg fog emlékezni arról is, ami a monarchia két államát existenciáját érintően érdekli, a nagy gazdasági krízis figyelembevételéről az áldozatok mérlegelésénél, s különösen a belső viszonyok szanálásáról.

Hogy a viszony most jó Németországgal, valószínű, ha a trónbeszéd állítja, bizonyos, hogy úgy is van. Hogy a hadsereg megállotta a helyét — a trónbeszéd mondja, úgy kell lenni. — De könnyű volt a hadseregnek győzni, mikor nem támadt ellene senki, könnyű volt egy csatát megnyerni, — melyet meg sem indított, — mert hogy őszinték legyünk, a diplomácia már elvesztette előre, a hadseregnek nem maradt mit veszteni, de hogy

mi van a jelenben, azt sajnos eddig is nagyon is tudtuk, tudjuk. Azt szeretnők tudni: mi lesz. Azt szeretnők tudni a szövetségesekkel, ha azt fogják egyszer csak látni, hogy itt olyan megnyomort, koldus, amellet érzelmi egységben egyáltalában föl nem oldódó népek barátságáról van szó, akik használni, semmit, de semmit nem tudnak. — S mi lesz a monarchia szláv népeinek az összmonarchia érdekei iránt tanusított belátásával, ha a két érdek egyszer összeütközik, mert a világtörténelem tanusága szerint megeshetik, s mi lesz a hadsereggel, ha nem lesz aki táplálja, ha aki alkotóját képezi, lélekben érzésben elkeseredett, elfásult, sőt minden hatalommal szemben gyűlölködő lesz, s a nép, mely fenn tartja, koldússzegény. Ez az ármádia még nem győzött le idegen országot, ez a hatalom eddig csak egy csatát nyert meg, azt, amelyet a magyarság ellen s a nép ellen vívott . . . Azt reméltük, hogy a trónbeszéd ellenségeinket a monarchia és az ország kerékkötőit figyelembe veszi, hogy megcáfolja a francia mondást, az egész világ hitét, semmit sem tanultak és mindent ellefejtettek . . .

Politikai hét

Abony, november 22.

Az ellenzék bevonult a delegációba és beváltotta ígérését. Nyíltan és férfiasan sikraszállott Berchtold halkezes balkáni politikája ellen és az egész Európa előtt kifejezésre juttatta, hogy monarchiánk a Balkán kérdésben minden alkalommal meghátrálni volt kénytelen, amikor pedig álláspontjához ragaszkodott — sokszor a szövetségesek akarata ellenére — többet ártott az európai békének, mint használt.

Az ellenzék támadásának

másik része a kormány ellen irányult. Hadik János gróf a képviselőházi őrség Bécsberendelése ellen a leghatározottabban tiltakozott és ez a tiltakozás sokkal súlyosabban érintette Tiszát és követőit minden eddigi támadásnál. Ez egyszer Tisza elszámította magát. A delegáció elnöke nem rendelte be a neki nemtetsző első szónál a Bécsbe szállított fogdmegeket és így Hadik gróf súlyos kritikája a maga egészében került a nyilvánosság elé. Az ellenzék taktikája helyes. Kiméletlenül fel kell tártani a helyzetet a maga valóságában és a kormány pozícióját csak Bécsben lehet megingatni, ott ahol nem nyílik alkalom etusolni azokat az erőszakos és törvénytelen, a nemzet önérzetét vérgisértő intézkedéseket, amelyekkel Tisza a magyar parlamentet dirigálja. Az ellenzék aggresszív magatartása a bécsi politikai körök figyelmét okvetlen ráirányítja a magyar politikai élet ziláltságára és a legfelsőbb körök is kénytelenek lesznek belátni, hogy nemcsak Magyarország, hanem a monarchia tekintelge is megsínyli ezeket a végnélküli viszálykodásokat. És ha a monarchia tekintélyéről lesz szó, biztosra vehetjük, hogy azokat, akik azt veszélyeztetik, rövid úton eltávolítják. Az ellenzék delegációs szereplése ezzel az eredménynyel járhat.

Községi ügyek

Abony.

Közgyűlés.

A község képviselőtestülete e hó 18-án kedden délután Mészáros István bíró elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya a fogyasztási adók megváltása volt.

Nagy Lajos adóügyi jegyző előterjeszti, hogy újból tárgyalást folytatott a pénzügyigazgatósággal, amely semmi szin alatt nem hajlandó az eddigi bérösszeget csökkenteni és amennyiben a község azt megadni nem hajlandó, árverés fog kitűzteni. Javasolja, hogy a község az eddigi bérösszegért váltsa meg a fogyasztási adókat, mert ebből tevékeny haszon háramlik a községre.

A közgyűlés egyhangulag elfogadja előadó jegyző javaslatát, amelyhez Pintér Gyula és Temesközy Gerzson azon meg-

jegyzésüket fűzik, hogy a jövőben a csempészet ellen a legszigorubban járjon el az előjáróság.

Ugyancsak közgyűlés volt e hó 21-én A közgyűlés két tanyai iskolahelynek az államkincstár részére való átengedése tárgyában hozott határozatot. Név szerinti szavazással kimondatott, hogy az Ujszászi- és Tószegi-úton kijelölt tanyai iskolahelyek engedtetnek át az államkincstár részére.

Kiss Zsigmond képviselő-testületi tag felhívja az előjáróság figyelmét azon körülményre, hogy a Körösi-úton elhelyezett iskola egyáltalán rossz helyen van, és ezen iskola helyül egy jobban megközelíthető és a cél-
nak jobban megfelelő helyet kell keresni. Előadó főjegyző válaszul e tárgyban és kijelenti, hogy ezen iskola hely nem felel meg a cél-
nak, e tárgyban már a kir. tanfelügyelővel is érintkezett és a közel jövőben új iskolahely kijelölése iránt intézkedés tétetik.

Rados Móric interpellációra kért és kapott engedélyt. A napokban lefolyt bíróválasztásból kifolyólag kérdést intéz az előjárósághoz, hogy a választók névjegyzéke miért nem állítottatott még össze, holott az 1886. évi XXII. t. c. 39. §-a alapján „A választók névjegyzékét a képviselőtestület által kiküldött választmány a községi képviselőválasztást megelőző utolsó évnek második felében, legkésőbb szeptember hó végéig állítja össze a legközelebb lefolyt két évi adólajstromokból és más adatokból.” Kérde az előjáróságtól, hogy a választók névjegyzéke miért nem készült el mindeddig, holott már november végén járunk. Felhívja az előjáróság figyelmét, hogy a névjegyzéknek közszemlére való kifüggesztéséről ne csak dobszó útján értesítsék a közönség, hanem falragaszok útján, mert a dobszó útján való hirdetés egy ily nagy községben nem felel meg a hirdetés módjának.

Pap Péter előadó főjegyző válaszol az interpellációkra, kijelenti, hogy a névjegyzék összeállításának a törvény értelmében tényleg meg kellett volna már történnie és az azért szenvedett halasztást, mert a tisztújítás a főszolgabíró hatáskörébe tartozván, a múltban tapasztalt gyakorlat szerint az nem az esztendő végén, hanem a következő esztendő elején tartatik meg. Az interpellációt jegyzőkönyvbe veszi és felterjesztéssel él.

Rados Móric tudomásul veszi a főjegyző választát és bejelenti, hogy a legközelebbi közgyűlés elé önálló indítványt terjeszt a választók névjegyzékének évenként való kiigazítása tárgyában. Az indítvány megokolását ugyanakkor fogja előterjeszteni.

Kiss Zsigmond helyesli Rados Móric képviselőtestületi tag indítványát és kéri az előjáróságot, hogy a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába az vétesék fel. Egyéb tárgy nem volt.

Szerkesztőségi telefonszám 37.

Bíróválasztás

Csütörtökön e hó 20-án zajlott le a bíróválasztás községünkben. A választás iránt elég nagy érdeklődés mutatkozott, bár hétköznap lévén a választók nagyrésze nem volt itthon és így magyarázható, hogy a választóknak csak 25 % a adta le szavazatát.

A választást megelőzőleg a képviselőtestület Totth Kalmán tb. főszolgabíró elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a jelölés ejtetett meg. Fábian István, Egedi József és Szaitz Gábor jelöltek, akik közül Egedi József 330, Fábian István 211, Szaitz Gábor 44 szavazatot kapott és így Egedi József választatott meg Abony község bírájává. A megválasztott azonnal le is tette a hivatali esküt Totth Kalmán tb. főszolgabíró előtt.

A választás mindvégig rendben, minden zavaró incidens nélkül folyt le és annak tapintatos, pártatlan vezetéseért Totth Kalmán tb. főszolgabírót illeti meg az elismerés. A szavatszedő küldöttek elnökei Benedek Zoltán és Pintér Gyula, helyettes elnökei Király Ferencz és Temesközy Gerzson voltak.

A czeplédi tűz körül.

E. hó 17-én 3/4 10 órakor a czeplédi állomási főnök telefonon hívta föl Nagy Lajos jegyzőnköt, hogy a nagyüzemmal eg s miután az állomási lerakatok vagonok sőt az állomási épületek is veszélyben vannak, kéri az abonyi tűzoltók segítségét.

Csak annyi idő volt, hogy Temesközy Gerzson parancsnok kiadta a rendeletet az alarmozásra s Pokorny Frigyes sziveségéből annak kocsiján a vasúthoz ki siethetett s Czeplédre át mehetett. Az óriási tűz arányait leírni nincs terünk, azt csak látni kellett, a mint az öt emeletes ropant épület összes malom berendezése két óra alatta földszintre zuhant s ott égett egy halmazatban fa, szisz, gabona stb. A malom mellett pedig egy nagy deszka épület 4000 zsák korpával.

A tűznél már ott voltak a körösi és irsai tűzoltók s mint-hogy a czeplédi parancsnok, de a tűzoltók is távol voltak, Temesközy Gerzson — tűzrendészeti felügyelő, mint legmagasabb rangú tűzoltó az oltás vezetését a körösi parancsnokra ruházta s az időközben a külön vonaton megérkezett szolnoki önkéntes és a vasuti műhely tűzoltóságának 32 legénységével megkezdődött az oltás, mely már csak a nagy gépház és a külső rakományok megmentésére szorítkozhatott, ami nagy erőfeszítéssel sikerült is.

Majd az épületben, egy nagy tartályban felhalmozott búzából, az ablakok beverésével eresztetett ki néhány vagon búza, de biz az égő zsarútnokokkal vegyesen ömölvén ki, összefüstölődött.

Fél két órakor érkeztek meg az abonyi tűzoltók Battik Miklós s. tiszt vezetésével egy szivattyu-

val, amikor aztán a körösiek és irsaiak eltávozásával a szolnokiakkal összefogva közrefogták az épületet és bent égő halmazat lángolását elnyomva, a korpa halmaz eloltásához fogtak, melynek befejeztével, estefelé érkezett haza a czeplédi parancsnok, akinek a pintatlan fellépésével az abonyiak és a szolnokiak lefuttak s haza kászolódtak.

A malom igazgatósága azonban — tekintettel a czeplédi tűzoltók közönyösségére vagy miére — maradásra bírta a két vidéki testületet, kik aztán este 7 óráig folytatták oltási munkálataikat, amidőn aztán a czeplédiek összeverődtek valahogy 4 fizetéses tűzoltó állományra, átvették a további őrséget.

A malom igazgatósága gavallérosan megengedte a kitarító szolnoki és abonyi tűzoltókat, kiket aztán a vasút külön kocsi-
ban haza szállított.

És most egy pár szót az abonyi tűzoltókról. Nem lett volna esoda, ha ily országos hírű nagy tűznél egy újonc testület tanácsalanel állt volna, vagy ha nem találta volna bele magát a helyzetbe. De nem így, hanem tökéletes fegyellemmel, esöndben, bátor és rögtönös fellépésével letette a vizsgát a rendszeres működés terén és pedig vidéken, egy régi — a szolnoki — gyakorlott tűzoltóságok előtt, kik teljes elismeréssel adóztak tűzoltóságunk működése iránt és örömmel emeltek velük egyenrangúságra, minok tanuja volt Czepléd város közönsége, mely állandó érdeklődéssel kísérte a két város tűzoltóságának katonailag fegyelmezett 40 főből álló összesített csapatát az abonyi főparancsnok vezénylete alatt, a mi reményt nyújt arra, hogy a mi városunk közönsége is kellő méltánylásban részesül derék tűzoltóinkat, kikre a város büszke lehet.

Tűzoltóink pedig tapasztalhatták, hogy derék férfias, magatartásuk kiválóbb positiót biztosít számukra városunk társadalmában.

Togó.

A tanítók fizetéséről

A tanítóság ügye: a nemzet ügye. Gondoljunk vissza azokra, akik ifjúságunkban ránk áldozták munkabírásukat, tehetségüket, idejüket, szívüket. Dickens a nagy angol író mondja valamelyik művében:

„Most már ötven esztendő vagyok és végig járom azokat a helyeket, melyekhez gyermekkorom emlékei fűződnek. Milyen nyomorult piszokban és megaláztatásban eltöltött gyermekkor volt ez és mégis mennyi szeretettel kell visszagondolnom e napokra. A kültekkel utcait járom és nézem a hepehupás, régi kövezetet. Nézem és keresem a köveken kis lábaim nyomát.”

Igy ír ifjúságáról az a költő, aki irásaival Anglia közoktatását valóságoslag megteremtette. Valóban az ifjúság a legdrágább és egyúttal a legesodásabb korszaka

az életnek. Amikor fiatalok vagyunk, akkor bimbózik ki belőlünk a szellem, amelyet azonban irányítani, nyesegetni kell egy már meglelt embernek, a tanítónak.

A régieknél a tanítónak nagyfontossága is volt. És nagy tisztelete. A tanítót becsülték és a tanító e megbecsülésre érdemesnek is mutatkozott. Ez utóbbi tekintetben manapság is olyanok a tanítók, mint amilyenek hajdanán voltak. Azonban amia megbecsülést illeti, bizony ezen a ponton a közönség már elfordult régi hagyományától. A közönség mostanában nem lát ideális hivatást a tanítóban, egyszerű kenyérkereső pályára lett és pedig a legnehezebbik és legrosszabbul fizetett pályák egyike.

Más országokban, különösen az északiakban, hol az állam a közoktatás felett csak ellenőrzési jogát gyakorolja, még jobb sorsa van a tanítónak, mint nálunk, ahol az állam nagy összegeket költ közoktatásra. Azt kellene hinnünk, hogy az állam — amely egyúttal a legfőbb erkölcsi testület is — jobban bánik tanítóival, mint a hitközségek.

Az állami tanítóság legfontosabb missziót a nemzetiségi vidéken teljesít. Itt elszigetelten él egy-két közigazgatási vagy közforgalmi tisztviselővel. A nép maga a legtöbb esetben ellenszenvvel viseltetik iránta, úgy hogy a tanítónak nemcsak az a teljesíteni valója ezeken a helyeken, hogy a gyerekeket a betűvetés bölcseségeibe avassa, hanem az is, hogy őket meggyerje a magyar állameszmo javára és hogy szüleiket megbarátkoztassa azzal a gonolattal, hogy a magyar állam a nemzetiségeknek csak a javát és soha a kárát nem akarja.

Azonban az állam nem gondoskodik úgy erről a fontos szervéről, hogy az gond nélkül el tudná a reá rótt feladatot végezni. Itt van előttünk egy tanítónak a cikke, amely szól az állami tanítók helyzetéről. A tanító többek között így jellemzi a nemzetiségi vidékekre küldött tanítónak a helyzetét:

Lelki utravalójuk — hivatásteret, munkakedv — volna tehát elég. Fokozásukra kezükbe nyomnak még egy-egy tantervet és utasítást. De a testi utravalókról elfeledkezik a miniszter. „Fizetésének folyosítása majd megtörténik” — mondja a miniszter képviselője, a tanfelügyelő.

S a tanító olindulnak a tantervvel a kezükben. Az istenadta nép ellenszenvvel fogadja őket, — az intelligencia nem tudja, mit tegyen, várakozó álláspontra helyezkedik. És megkezdődik a lakáskeresés. Az otthon összekuporgatott avagy kölesönvelt koronák előkerülnek rejtek helyükből, hogy soha vissza ne tevődjenek. Nem baj! Fiatal kezdő embernél: „Lakás van. A bolti számlát utólag fizetem. Addig megjön a fizetés!” A fizetés pedig nem jön. Eltelik egy hét, két hét . . . S a cipőt talpalmi kellene. Az átmeneti hideg elmúlt már. Bunda kellene. belül báránnyörrel. Vagy: Pistukához orvost kell hívni. Lacinak nincs téli ruhája. Majd lesz . . . Megjön már a fizetés . . . Eltelik egy hónap . . . A kosztadó boltos pénzt kér . . .

S a tanító, aki a magyar állam-
eszmé harcosa, talán egyedüli
megszemélyesítője a magyar ál-
lamhatalomnak, az a tanító, akít
hódítani küldtek ide — elindul
idegenek ajtajainál alázatosan kö-
nyörögni egy kis kölesön, egy kis
halasztásért. És éheznek és nyomor-
og. A magyar állameszmé ellen-
ségei pedig kárörvendve gúnyo-
lódnak. Lehetséges-e, hogy az a
tanító, akinek bejövetele, bemutat-
kozása, első élete ily szegényletes,
valaha eredményeket érjen el,
vissza tudja szerezni szétrongyo-
lódott tekintélyét s a magyar kul-
turának hódítani tudjon?

Ilyen körülmények között
tengődnek nálunk az állam által
alkalmazott kultúra napszámosai.
Bizony, csak sokkal rosszabb sor-
ban élnek, mint hinnők s egy
cseppet sincs okuk irigyelni őket
a felekezeti tanítóknak, akik leg-
alább tudják, hogy a kis fizetést
kapják és ahoz mérten rendezik
be az életüket. De ha maga a
fizetés is bizonytalan, akkor ugyan
mit csináljon az a szegény tanító
az ő lelkes ambíciójával?

Gondoljunk ifjúságunkra, ar-
ra az édes és megható korra,
amelynek emlékei — akár jók,
akár rosszak — kitörülhetlenül
az emlékünkből maradnak. Gon-
doljunk tanítóinkra és szeretetün-
ket hozzájuk fejezzük ki azzal,
hogy létüket biztos alapokra he-
lyezzük.

Mi ujság?

— **Személyi hír.** Dr. Madarász Adorján járási főszol-
gabíró e hó 26-án szerdán érke-
zik vissza két heti szabadságáról
és a hivatal vezetését átveszi.

— **A posta és távir-
da igazgatósága** Schlesin-
ger Samu földbirtokos kérvényé-
re állandó jelleggel elrendelte az
abonyi postahivatalnál a teljes
nappali távir- és távbeszélő
szolgálatot.

— **A megyebizottsá-
gi** tagválasztások eredményéről
írott hírünkben tévedésből dr.
Markó Jenő szolgabíró neve ki-
maradt a megválasztott ellenzéki
megyebizottsági tagok sorából.
Szívesen regisztráljuk a tévedést.

— **A vármegye tör-
vényhatósága** visszaküldte
a tévesen egybeállított megyebi-
zottsági tagválasztók névjegyzékét
helyes kiigazítás céljából. Az e-
löljáróság a szabályrendeletnek
megfelelően kiigazította a név-
jegyzéket és az e hó 22-től 29-ig
közszemlére ki van téve.

— **Óriás tüzvész
pusztította** el Czegléd egyik
legnagyobb iparvállalatát a vasu-
ti állomás közelében feküdt öt
emeletes hatalmas gőzmalom. A
tűz hétfőn reggel ütött ki hét óra
tájban, amikor a munkások már
teljes számmal munkában voltak.
A tűz rémítő gyorsasággal terjedt,
ugy hogy a munkások hanyatt
homlok menekültek. Szerencsére
— a rettenetes szerencsétlenség-
ben emberélet nem esett áldozat-

tul. Az emeletek összeomlottak,
de a több száz főnyi munkás kö-
zül egynek sem esett semmi ba-
ja. A kár rendkívül nagy. Milli-
ókra megy. A malom összes bu-
za és rozskészlete s lisztje el-
pusztult. Mint tudjuk, a vidék e
legvirágzóbb ipartelepe a buda-
pesti Hengerőzmalom részvény-
társaságé volt. S mivel naponta
tömérdek rozst, buzát őrölt a
mit vidékünkön vásárolt össze,
ennyiben bennünket s a környé-
ket is nagyon érzékenyen érinti e
nagy pusztulás.

— **A moziban** ma dé-
lután 4, este 6 és 9 órakor a
Korona árnyában című 3 fel-
vonásos dráma kerül bemutatásra,
melynek színhelye a szlavonai
fejedelemség udvara. Ez a szen-
zációs dráma hónapokig volt mű-
soron a fővárosi mozgószínhá-
zakban. A műsor többi számai
is elsőrangúak.

— **Villanyvilágítás**
Jászkarajenőn. Amint ér-
tesülünk Jászkarajenő villanyvilá-
gítása tárgyában a község képvé-
selőtestülete rövidesen újabb ha-
tározatot hoz, amellyel egyhan-
gulag hozzájárul a villanyvilági-
tási szerződés megkötéséhez. Jász-
karajenőn tehát nemsokára meg-
lesz a villanyvilágítás.

— **Hamis ötkoroná-
sok.** A rendőrségtől értesülünk,
hogy a legutóbbi időben mind na-
gyobb számban kerülnek forgalom-
ba hamis ötkoronások. Nemrégben
Nagykátán és Jászapátn fedeztek
fel pénzhamisítót, valószínű hogy
onnan kerültek hozzánk a pénz-
darabok. A rendőrség erélyesen
nyomoz a pénz forgalombahozói
után és ezután is figyelmezteti a
közönséget, hogy különösen az
ötkoronás pénzdarabokat vizsgál-
ja át mielőtt azokat elfogadja.

— **Az ujoncállítás vál-
tozása.** Az 1895 év október
elseje után született hadköteles
egyénekre vonatkozó anyakönyvi
kivonatokat ezentul nem az egyes
felekezetek lelkészei, hanem az
állami anyakönyvvezetők állítják ki.

— **Hétszer megszö-
kött** címmel egyik fővárosi esti
lap pénteki számában megírta,
hogy Halasi Tóth Mária abonyi
születésű leány, aki a makói ju-
vító intézetben van elhelyezve,
onnan hétszer megszökött és leg-
utóbb az abonyi esendörök kezé-
zéből siklott ki. Erre a hírre vo-
natkozólag a csendőrségtől azt az
információt kaptuk, hogy ők Fé-
legyházán keresztül vitték Makó-
ra nevezett leányt és az tőlük
meg nem szökött.

— **December 1-én**
„Nimród” cím alatt Szabó
Kálmán szakavatott író szerkesz-
tésében új vadász- és versenylap
indul meg. Az új lap esinns kiál-
lításával és az összes sportágakat
felölelő gazdag tartalmával hama-
rosan meg fogja hódítani a vadá-
szok és rokon sportkedvelők ezreit.
A december havi számokat szíve-
sen küldi meg mutatványul ingyen
a kiadóhivatal (Budapest IV. E-
gyetem-u. 4. sz. Franklm Tarsulat)
mindazoknak, kik eziránt hozzáfor-
dulnak és címeiket levelezőlapon
közlik.

Közgazdaság

Mezőgazdasági cselédkérdés

Igen sok gazdasági bajunk
közt nem utolsó szerepet játszik
a munkáshiány, de különösen a
gazdasági cselédhiány. Birtoko-
suinkat bérlőinket állandóan hall-
juk panaszkodni, hogy nincs ma
már jóra való cseléd, pedig cseléd
nélkül a mezőgazdálkodás el sem
képzeltető. Kizárólag napszámos
munkásra nem lehet rábízni a
jószágot és a gazdaság üzemkölt-
sége sem bírná ezt ki. Kocsis, bé-
res, tehenész, kondás, gulyás, ju-
hász alkotják ugyanis a mező-
gazdasági cselédség zömét, kik-
nek kezére nagy értékek vannak
bizva, természetes tehát, hogy
nagy fontosságu gazdáinkra nézve
a jóra való, becsületes állandó
cseléd.

De nemcsak mezőgazdasá-
gilag, hanem nemzetgazdaságilag
is nagy horderejű kérdés ez ma-
napság, mikor a kivándorlás oly
nagy mértéket ölt.

Van sok vidék, különösen
Alföldünkön, hol ma a gazdasági
cselédet messze földről kell hoz-
zatni a gazdáknak, mert helyben
nem igen kap. A parasztember
néhol inkább vállal napszámos
munkát, de cselédnek nem megy.

Napjainkban, mikor a gaz-
dasági szakirodalom folyton azt
hangoztatja, hogy belterjesebb
gazdálkodást folytassunk, több-
termelést produkáljunk, komo-
lyan fontolóra kell vennünk a
gazdasági cselédkérdést, mert
mentől belterjesebben gazdálko-
dunk, annál több és megbizha-
tóbb cselédre van szükségünk.

Az általános drágaságon ki-
vül a népműveltség magával hoz-
za, hogy a cselédbérceket helyo-
sebb arányba hozzuk a mező-
gazdaságban.

Ma már az egyszerű nép-
ben is ki van fejlődve az az ér-
zék, hogy nemcsak a mindennapi
kenyérért küzd, hanem szeretne
szerezni is. Meg van benne a
szerzési vágy, a törekvés gazda-
ságilag önállósítani magát, egy
kis házat, földesket szerezni ma-
gának, hol majd öreg napjait el-
töltheti.

Nem azt akarjuk mondani
ezzel, hogy nagyobb fizetést ad-
junk a cselédnek, ezt a mai vi-
szonyok mellett nem bírná el a
gazdaság költségvetése. Csak he-
lyesebb fizetési rendszert hoz-
zunk be.

Ezt pedig úgy érjük el, ha
a tulnyomólag készpénzfizetéssel
kombinált konvenciós rendszert
honosítjuk meg.

Természetben csak a lakást,
fűtést, sertéstartást és földet hagy-
juk meg, a többi természetbeli
járandóságot pedig, milyenek a
buza, rozs, só, petróleum, szalon-

na, pálinka stb. számítsuk át
készpénzre s rendszeresítsük a
havi vagy negyedévi készpénzfize-
lést.

Minél nyugatabbra megyünk,
tehát minél magasabb műveltségi
fokon álló munkásokkal van dol-
gunk s minél belterjesebb, tehát
jövedelmesebb gazdálkodást lá-
tunk, annál inkább előtérbe lép a
készpénzfizetés szokása.

Városunkban már sok gaz-
da így fizeti cselédjeit s ha voss-
szuk, a gazdának egészen mind-
egy, ha konvenciót, vagy annak
megfelelő készpénzt fizet.

Ha a gazda ad a cselédnek
lakást, bizonyos területű szántó-
földet, mintegy 50—100 négy-
szögöl kerttel, 15—20 kéve rö-
zsét vagy fűtőszalmát, sertéstar-
tásra legelőt, ha van ilyen terü-
lete s ezenkívül 30—60 korona
havifizetést s kilátásba helyezi,
hogy két évenként 3—4 korona
havi javítást is kap, ezáltal becsü-
letes munkára és maradásra le-
het serkenteni a cselédet. Ezen-
kívül tüzzünk ki jutalmakat, pl.
jó magaviseletért újkör 8—10
K-t, fejőpénzt, növendékpénzt stb.

A nyugati államokban ilyen
fizetési módzatok mellett nem
ritkán találni olyan cselédet, aki
egy gazdánál 20—25 évet eltölt.

Ebből igen sok előny hára-
molnék nemcsak a cselédre, hanem
a gazdára is. A cseléd nem szo-
rul hitelre, ha be akar vásá-
rolni, mert van készpénze, de
becsapásnak sincs kitéve, mint
ezelőtt, mikor pénz líján konven-
ciós gabonával fizette adósságait.

Igy aztán nem fog a cse-
léd adósságai elől iparkodni a
harmadik határba, de a tengerre
sem fog kívánczni, hogy itt
hagyja ezt a szép ősi hazát,
melyben azonban nem tud meg-
élni, hanem megmarad a helyén,
hol jó lakása, földje van és kilá-
tása arra, hogy becsületes mun-
káját évről évre javuló pénzfize-
téssel jutalmazza.

Eme ugy magán, mint köz-
gazdasági tekintetben fontos kér-
dés megoldása gazdaközönségünk
érdeke s kívánatos, hogy ez minél
előbb, lehetőleg vidékenként és
egyöntetűen rendeztessék.

Értesitem a Magyar Kir.
Államva-
sutak alkalmazotta-
it ugyszintén a Kecse-
méti Kerületi Munkás Biz-
tosító és a Szolnoki Ke-
rületi Munkás Biztosító Pénz-
tár tagjait, hogy **gyógy-
szerszükségleteiket** e-
gyedül csak a „**REMÉNY**”
gyógyszertárban szerezhé-
tik be.

Szentpétery Ödön
gyógyszerész.

NYILT-TÉR*)

10030 B. 1913. sz.

Ó Felsége a Király Nevében!

A keeskeméti kir. törvényszék, mint büntető felelőbírói bíróság becsületsértés vétsége miatt vádolt özvegy Verhovai Lászlóné ellen folyamatba tett büntető ügyben, melyben a ceglédi kir. járásbíró 1913. évi szeptember hó 18. napján 1913. B. 6873 szám alatt ítéletet hozott, — főmagánvádló részéről használ fel felelőbírói részéről 1913. évi október hó 27. napján tartott nyilvános felelőbírói tárgyaláson, a melyben Tóth Antal kir. törvényszéki bíró elnöksége alatt, Ág Miklós és Daróczy János ítélelő bírók vettek részt, főmagánvádló képviselőjében dr. Kenéz Zoltán ügyvéd járt el, a vádlottat dr. Tóth Kálmán ügyvédjelölt védte, a jegyzőkönyvet pedig Molnár Géza t. jegyző vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén, a következőleg

I t é l t:

A kir. törvényszék a kir. járásbírói ítéletét megváltoztatja és vádlottat büntetlennek mondja ki a Btk. 261. §-ában meghatározott becsületsértés vétségében a miatt, hogy Czeglédén 1913. évi július hó egyik napján azt állította főmagánvádlóról, hogy egy hónapra el van zárva, és ezért a Btk. 261 § a alapján, az 1892. évi 27. t. e. z. 3. §-ában meghatározott célokra fordítandó 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett fizetendő s behajthatatlanság esetén a Btk. 53. §-a alapján egy (1) napi fogházra átváltoztatandó tíz (10) korona pénzbüntetésre ítéli. Elrendeli továbbá a kir. törvényszék, hogy az ítélet egész terjedelmében az „**Abony**” című lapban vádolt költségére közzétételtesék.

Kötelezi továbbá vádlottat, hogy főmagánvádló részére 30 kor. költséget 15 nap alatt, végrehajtás terhe mellett, az államkincstár részére pedig az eddig felmerült 8 kor. és a még ezután felmerülendő büntető költségeket az 1890. évi 43. t. e. z. 9. §-ában meghatározott módon megfizesse, ezeket a költségeket azonban a most idézett törvény 4. § a alapján egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánítja.

Az ítélet nem felelőbírói részét nem érinti.

I n d o k o l á s:

A kir. törvényszék Deutsch Jakab és Grünvald Gyula tanúk vallomásaival bizonyítottan látta, hogy vádolt Ceglédén 1913. évi július hó egyik napján főmagánvádlóról azt állította, hogy egy hónapra el van zárva.

Mint hogy vádolt ezen tette kimeríti a Btk. 261. §-ában meghatározott becsületsértés vétségének tényálladási elemeit, ennél fogva a kir. járásbírói ítéletét megváltoztatni, vádlottat ebben büntetlennek kimondani s a rendelkező rész értelmében büntetni kellett.

A büntetés kiszabásánál vádolt eddigi büntetlen előélete enyhítőül mérlegeltetett.

A büntető költségekhöz való

*) E rovat alatt közlöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

marasztalás a B. P. 480. §-án alapszik.

Mint hogy azonban vádolt a vagyoni bizonyítvány tanúsága szerint vagyontalan, a büntető költségek egyelőre behajthatatlanoknak voltak nyilvánítandók.

Az ítélet nem felelőbírói része a B. P. 423. §-ához képest érintetlenül volt hagyandó.

Keeskemét, 1913. évi október 27. én. Tóth Antal sk. t. elnök. Ág Miklós sk. előadó.

A kiadmány ítéletül:
Molnár sk.
(P. H.) kiadó.

Hirdetések

Üzlet megnyitás.

Dobozi Béla katonai és polgári **műcipész** üzlete e hó 24. én nyílik meg a **piactéren.**

Elvállal a szakmába vágó mindenféle női és férfi cipők készítését a legszebb kivitelben. Csizmák, gyermek és orthoped cipők, valamint javítások gyorsan és olcsón készülnek.

Szives pártfogást kér

Dobozi Béla
cipész mester.

5 szoba, elő és fürdőszoba, bent a fürdőszobában angolklosett, és fajence mosdó készülék, a padláson nagy víztartány, konyha, éléskamra, 15 méter hosszú üvegverenda, villanyfelszerelés és világítás, gyönyörű rózsakert, termőszőlő lugasokkal ellátott tehermentesház az új artézikut tözsomszédságában szabadkézből eladó.

Kazintzi állatorvos.

K A I S E R -féle
MELLKÁRAMELLÁK
gyorsan és biztosan ható
köhögés elleni
bombonok

Valódi csak a **3 fenyővel.**
Törvényesen védve!
Egyedüli főraktár kizárólag:
a „**SZENT-ISTVÁN**”
gyógyszertárban
PERÉNYI GYULA
gyógyszerésznél
ABONY. (Pestmegye.)

Kiadó lakás.

A Gajzágó-féle háznál egy lakás (3 szoba, konyha, kamra, pince) bérbe kiadó, Értekezni lehet **Papp Endre** tanítónál.

Meglepő olcsó!

NŐI FELÖLTŐK 14 koronaért

Férfi

téli kabátok

valódi szörme gallérral
rövid és hosszú
24 K.-tól feljebb

Leányka kabátok

a legszebb kivitelben
kitünő minőségű
8 koronaért.

TELJES URI ÖLTÖNYÖK 20 koronaért.

Gazdálkodóknak kitünő szabásu magyar ruhiák és csizma nadrágok nagy választékban.

• • • **Pontos és szolid kiszolgálás!** • • •

Mérték utáni öltönyök 24 órán belül eszközöltetnek.

• • • Szives pártfogást kér • • •

Révész Manó és Jenő cég

abonyi fióküzletének vezetője

VERMES ALADÁR

A félszázad óta fennálló

Ujlaki Téglá és Mészégető Rt.

legkiválóbb minőségű

asbest palája

minden hasonló anyagot túlszárnyal! Tűzálló, fagyálló, tetszetős és olcsó!

Anyagot szállítunk!

Fedést vállalunk!

Kérjen árajánlatot!

Tessék cégünkre ügyelni!

Raktár és képviselet Bán Sándor

cégnél, Abony.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorká nál

Millió ember szereti a világhírű **RÉTHY-cukorkát**, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, élvágyat nem rongja. Meghűlés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ. Vásárlásnál vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetiek minden egyes darabján rajta van a „**RÉTHY**” név.

1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt.

RÉTHY BÉLA gyógyszerész **Békéscsaba.**

Mozi

A korona árnyában

előadása
ma

d. u. 4, este 6

és 8 órakor.

Ajánljuk az őszi szezon beálltával saját készítésű cipő- és eszmagyártmányainkat meglepő olcsó árak mellett.

Legnagyobb raktár és választék Czegléden cipőkben.

Tisztelettel

Hungária Cipőgyár r. t. fiókja, Rákóci-ut, Dr. Piros-féle ház.

Kiss és Bényey

m. kir. technológiát végzett

szücs mesterek

SZOLNOK Baross-utca.

Telefon 334.

Ajánlják saját készítésű kész szörme árakat és li-nom szörméket u. m. **boa, muf, sapka** stb.

Rendeléseket és átalakításokat olcsón és pontosan készítünk.

Kalap, keztü és kötszer raktár.

Moly ellen nyári megóvó.

Az országos ipar-
egyesület által több
kiállításán

Semsedy Balázs

különtelven izlé-
ses, jó és szép
munkákért,

műasztalos, lakberendező Szolnokon

Mintaraktár főtér Gorove-utca.

Műhelytelop Mária-utca (saját ház.)

Raktáron vannak teljes lakberendezések. Haló, ebédlő, iroda, szalon, áti, előszoba és konyha berendezések. Vas és rez bútörök, szönyeg diványok, sodronyok, madracok. Ugy adott, mint saját tervem szerint készitek izléses berendezéseket a legjutányosabb árban.

Nászajándékok,

órák, ékszerek,

ezüst evőeszközök,

china ezüst dísz tárgyak

olcsón, részletre is kaphatók.

ROSENZWEIG J. órás és ékszer üzletében ABONY

GRAMAFONOK,

Lemezek

Gramafontűk

Gramafon javítás

Ha Czeglédre megy,

ne mulassza el **Klein Adolt** férfi ruha és női felöltő **NAGYÁRUHÁZAT** meglátogatni, hol a legdivatosabb női felöltöket és gyermek kabátokat, valamint a legjobb férfi ruhákat készen és mérték után a legolcsóbb árban szerezheti be.

Abonyi első keresztény temetkezési vállalat.

Szent István tér (Kaszárnya épület)

ajánlja kegyelet cikkeit legegyszerűbbektől a legdiszesebbekig.

Milkó Ignác elsőrendű úri szabó Szolnokon

Baross-utca 15. Szapáry-ut sarkán.

Telefon: 206. szám

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Czeplédi Asztalosok Bútorcsarnok szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

bútorcsarnoka

Czepléden, Rákóczy-utca: Ipar és Kereskedelmi Bankpalota.

Allandó kiállítás kizárólag czeplédi iparosok által készített háló, ebédlő, salon, férli szoba, előszoba, konyha és kerti bútorokból a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Minden tárgyéért jótállás.

Költségvetések kávéház, templom s bármilyen berendezésekre készséggel, díjmentesen bármikor kiszolgáltatnak.

Akar Ön olcsó s finom kivitelű fényképeket? **ZOLTÁN**

Ha igen, úgy keresse fel Czepléden

ZOLTÁN fényképészeti műtermét, ahol

6 drb festett levelezőlap 3 korona,

3 drb festett cabinet kép 5 korona,

1 drb festett nagyított kép 7 kor.-tól

kezdve kapható; ugyszintén bármilyen kivitelű olaj, pasztel, csoport, selyem, porcellán és vászonképek kaphatók. **Esté 9 óráig villanyvilágítás mellett történnek felvételek.**

Ha jó képet akar, úgy el ne mulassa e kedvező alkalmat!

Női ruha kelméket posztókat, szöveteket és barchetokat **legolcsóbban**

KOHN MIKLÓS

divatüzletében vásárolhat.

Ugyanott **kész ruhák és kabátok**, cipők, kalapok és téli áruk legnagyobb választékban kaphatók.

Telefon 45. szám.

„Kollarit“-börlemez

kaucsuk-compositióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló

szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze.

Végtelenül tartós.

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható:

Bán Sándor faterkedőnél **Abonyban.**

Gazdaközönség figyelmébe!

Az „**Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság**“ a közeledő gazdasági idényre való tekintettel a gazdaközönség sz. figyelmét felhívja a kiválóan bevált, Külme-féle

„Columbia“ kultivátor egysoros lókapájára.

Ezen amerikai eredetű eszköz rendkívül elmés szerkezeténél fogva mindennemű kapás növények, különösen kukorica, burgonya, takarmány répa, dohány, cirok, szőlő és kerti veteményeknek megmunkálására kiválóan alkalmas és a legnehezebb talajviszonyok közt is kitűnő munkát végez.

Elsőrendű hazai gyártmány!

Olcsó árak!

Ugyanott egy használt 6 lóerejű cséplőgép garnitúra is eladó.

Kedvező fizetési feltételek!

Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság
ABONYBAN.

Modern uri és női divatcikkek áruháza

Saját készítményű fehéreneműek nagy raktára, valamint ezek megrendelésre is készíttetnek.

SOMLÓ JENŐ
és TÁRSA SZOLNOK
GOROVE-UTCA (JANCSÓ-HÁZ.)

Kalap, cipő, gallér, kezelő, nyakkendő, ing és zsebkendő. Sport-cikkek, bőröndök raktára.

Le grand chic, modern női divat szalon, elősmert izléses munka

Somló Jenőné Szolnok.